

Latvijas Gāzes Ētikas kodekss

Ētikas kodeksa redakcija aktualizēta atbilstoši AS “Latvijas Gāze” strukturālajām izmaiņām un apstiprināta AS “Latvijas Gāze” 2025. gada 18. marta Valdes sēdē (Valdes sēdes protokola Nr. 10 (2025)).

Publicēts uzņēmuma mājaslapā: www.lg.lv

Kolēgi,

Mēs ticam, ka ir svarīgs ne tikai tas, ko mēs sasniedzam, bet arī – kā mēs to sasniedzam. Pareizi, apzināti un atbildīgi lēmumi ir tie, kuri ļauj mums radīt pozitīvas pārmaiņas mūsu klientu dzīvēs. Tas nozīmē arī – darīt vairāk, nevis tikai sekot likumiem un noteikumiem.

Latvijas Gāzes vērtības un Ētikas kodekss ir vērsts uz to, lai atbalstītu tiesisku darba vidi, kā arī palīdzētu orientēties, pieņemot lēmumus pastāvīgi mainīgajā biznesa vidē. Šī pieeja rada pamatu mūsu panākumiem ilgtermiņā.

Nozīmīgs darba iekšējās vides faktors ir tas, ka darbinieki var justies droši, paužot jebkādas savas bažas, kā arī var uzticēties, ka Latvijas Gāze īstenos šīm bažām atbilstošu rīcību. Mēs visi esam atbildīgi par to, lai tiktu veidota šāda veida uzņēmuma iekšējā kultūra. Ar ikvienu darbību un ar ikvienu savu izvēli. Tādēļ ir svarīgi, lai katrs izprastu šajā Ētikas kodeksā teikto un vadītos pēc tā savā ikdienas darbā.

Ar cieņu,

Aigars Kalvītis

AS Latvijas Gāze

Valdes priekšsēdētājs

” **Latvijas gāze**

Šis Ētikas kodekss (turpmāk arī – Kodekss) ir attiecināms uz visiem AS "Latvijas Gāze" darbiniekiem.

SATURS

- 01** Atbildīga rīcība
 - 02** Cilvēktiesības un cieņpilna attieksme
 - 03** Rūpes par ietekmi uz vidi un mūsu piegādātā resursa drošību
 - 04** Aizsargā uzņēmuma resursus un iekšējo informāciju
 - 05** Novērs interešu konflikta rašanos
 - 06** «Nulles» tolerance pret korupciju un kukuļošanu
 - 07** Uzņēmums un sabiedrība
 - 08** Iepazīsti savus sadarbības partnerus
 - 09** Konkurences noteikumu ievērošana
 - 10** Atbilstība attiecas uz visiem
-

01

Atbildīga rīcība

”

Atbildīga rīcība nozīmē darīt tā, kā ir pareizi. Atbildīga rīcība arī norāda uz to, ka mēs sagaidām ētisku uzvedības modeli gan paši no sevis, gan citiem. Rīkojoties atbildīgi, mēs ceļam gan Sabiedrības vērtību, gan reputāciju.

01

Mēs rīkojamies pareizi. Ētikas kodekss mums palīdz to īstenot. Kodekss nosaka, kā darbiniekiem jārīkojas, pārstāvēt Latvijas Gāzi. Kodekss atspoguļo gan mūsu pienākumus pret uzņēmumu, gan vienam pret otru, gan pret klientiem, piegādātājiem un publiskās pārvaldes iestādēm.

Mums ir pienākums ievērot normatīvajos aktos noteikto, rīkoties iespējami taisnīgi un godīgi un būt atbildīgiem par savu rīcību.

Mūsu vērtības

Mēs lepojamies ar savām vērtībām. Tās nav apspriežamas un tiek ievērotas visā, ko darām.

ORIENTĒŠANĀS UZ KLIENTU - mēs vienmēr meklējam mūsu klientiem labāko risinājumu, tiecoties attīstīt vislabāko pakalpojuma kvalitāti.

CAURSPĪDĪGUMS, esot godīgiem un atklātiem par to, ko un kā mēs darām, mums palīdz veidot uzticēšanos gan vienam pret otru, gan attiecībās ar sabiedrību.

CIENA nozīmē atbalstu kolēģiem un apkārt esošajiem, tostarp, attiecībā uz pašcienību un individualitāti.

01

Mūsu vadmotīvi

Lai iekļautos pastāvīgi mainīgajā pasaulē un sasniegtu mūsu mērķus, lai saglabātu konkurētspēju, mums ir nepieciešams laiku pa laikam pārskatīt savus rīcības modeļus, tajā pašā laikā saglabājot uzticību mūsu vērtībām. Šī iemesla dēļ mums ir šādi vadmotīvi:

ATBILDĪGUMS – krietna un rūpīga saimnieka rīcības mēraukla, prioritizējot darbus, ar kuriem tiek īstenota mūsu stratēģija, kā arī izpildot to, ko esam solījuši.

ATTĪSTĪBA ir tā, kas mudina veikt uzlabojumus un mācīties no citiem, jautāt un sniegt atgriezenisko saiti, lai mēs varētu pastāvīgi augt gan kā personības, gan komanda, gan uzņēmums.

ILGTSPĒJA mudina mūs koncentrēties uz tādu attīstību, kura vienlaikus atbilst šodienas vajadzībām, neierobežojot nākotnes paaudžu iespējas koncentrēties uz savējām.

KOMANDAS DARBS nozīmē kopīgu darbu pie vienotiem mērķiem, veicinot ideju dažādību un iedvesmojot vienam otru.

No darbiniekiem un konsultantiem - gan iekšējiem, gan ārējiem, tiek sagaidīts, ka:

- Ētikas kodekss ir izlasīts, izprasts un tiek ievērots
- Situācijā, kurā nav skaidrības par nepieciešamo rīcības modeli, par to tiek jautāts padoms tiešajam vadītājam (vai darbiniekam, kurš strādā ar atbilstības jautājumiem).

Papildus, no vadītājiem tiek sagaidīts, ka tie:

- Rāda piemēru
Informē savu struktūrvienību darbiniekus par attiecīgajām uzņēmuma politikām un procedūrām un velta laiku tam, lai ar viņiem apspriestu, kā šīs politikas ietekmē konkrētās struktūrvienības darbu
- Nepieprasa un nemudina savu komandu sasniegt biznesa mērķus par katru cenu, proti, pārkāpjot ētiskas rīcības robežas vai šo Kodeksu.

Ja Tev nav pārliecības par to, kā rīkoties

01

Apdomā plānoto rīcību un uzdod sev jautājumu:

- Vai tā atbilst Ētikas kodeksā noteiktajam?
- Vai tā ir likumīga?
- Vai tā ir ētiska?
- Vai es gribētu par to lasīt sociālajos tīklos vai masu mēdijos?

Ja uz kaut vienu no šiem jautājumiem atbilde ir «Nē», apstājies un jautā padomu vadītājam (vai darbiniekam, kurš strādā ar atbilstības jautājumiem).

Sniedz atbildes uz jautājumiem un bažām

Saņemot jautājumu vai bažas par situāciju, kas saistīta ar Kodeksa ievērošanu, klausies uzmanīgi un velti darbiniekam nedalītu uzmanību. Ja nepieciešams, lūdz izskaidrot vai sniegt papildus informāciju. Atbildi uz jautājumiem, ja to vari, bet Tev nav jādod tūlītējas atbildes. Jautā palīdzību atbildes sniegšanai, ja tā ir nepieciešama.

02

**Cilvēktiesības un
cienpilna attieksme**

Latvijas Gāze atbalsta un ievēro starptautiskās cilvēktiesības, jo īpaši, Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā, Starptautiskās darba organizācijas deklarācijā par pamatprincipiem un tiesībām darbā un ANO Globālajā līgumā (Global Compact) ietvertos principus.

02

Mēs nodrošinām atbilstošu darba vidi. Mēs nekādos apstākļos nepieļaujam piespiedu darbu vai bērnu darbu. Visiem mūsu darbiniekiem ir pienākums ievērot diskriminācijas, kas balstīta uz rasi, vecumu, tautību, dzimumu vai citu pamatu, aizliegumu.

Darbinieki tiek mudināti būt aktīvi, lai veidotu savu personīgo un profesionālo izaugsmi. Latvijas Gāzei ir svarīga darbinieku labsajūta un veselība. Mēs nepieļaujam kompromisus attiecībā uz darbinieku drošību. Mēs visi esam atbildīgi par to, lai vienmēr tiktu ievērota darba drošība, un mums ir jāievēro attiecīgie arodveselības un darba drošības standarti, tāpat kā mūsu iekšējie darba drošības noteikumi un standarti.

Mēs izturamies pret saviem kolēģiem vienlīdzīgi. Iekšējā saziņa ir profesionāla, cienot kolēģus, viņu uzdevumus un pienākumus. Mēs rīkojamies sadarbojoties, neizsakām personīgu kritiku un nepieciešamos darba uzlabojumus izsakām, tiekoties individuāli.

Kā rīkoties?

- **CENTIES** veicināt dažādo, iekļaujot komandā cilvēkus ar dažādām prasmēm, pieredzēm un zināšanām.
- **VEIDO UN ATBALSTI** tādu uzņēmuma kultūru, kurā cilvēkiem drīkst būt dažādi viedokļi, kā arī iespējas tos izteikt.
- **APDOMĀ,** kā Tu vari uzlabot atmosfēru savā darbavietā, iedvesmo tā darīt pārējos.
- **RUNĀ,** ja esi sastapies ar neatbilstošu uzvedību, neatkarīgi no tā, vai tā mērķēta pret Tevi, vai kādu citu.
- **UZŅEMIES ATBILDĪBU** par savu personīgo un profesionālo izaugsmi.
- **NODROŠINI,** ka Tava darba izpildījumu neietekmē, piemēram, alkohols vai narkotikas.
- **IEVĒRO** pats **UN MUDINI** citus ievērot darba drošības noteikumus. Nekavējoties ziņo par negadījumiem vai darba drošībai neatbilstošu situāciju. Nekad nepieņem, ka kāds cits jau par to būs paziņojis.
- **ESI PARAUGS** veselības un drošības noteikumu ievērošanā un rādi piemēru. Vienmēr pieskati sevi un kolēģus un pienācīgi rūpējies par savu veselību.

02

03

**Rūpes par ietekmi uz
vidi un mūsu piegādātā
resursa drošību**

Mēs ievērojam piemērojamās vides aizsardzības prasības un pievēršam pastiprinātu uzmanību tam, kā mūsu darbība ietekmē gaisu, klimatu, ūdeni, zemi un bioloģisko daudzveidību.

Mūsu mērķis ir mazināt šādu negatīvo ietekmi. Mēs mērām un novērtējam tiešo un netiešo uzņēmuma darbības ietekmi uz vidi.

Mēs gribam, lai visi darbinieki ir informēti par sava ikdienas darba ietekmi uz vidi. Tādēļ no mums tiek sagaidīta atbildīga rīcība un dalīšanās ar labās prakses piemēriem. Jebkura darbība, ja tā var negatīvi ietekmēt cilvēkus vai vidi, ir pirms tam rūpīgi izvērtējama.

Kā rīkoties?

- Noskaidro sava darba un darba vietas ietekmi uz vidi un piemērojamās juridiskās normas.
- Novērs bezjēdzīgus riskus un rīkojies vēl, pirms problēma ir radusies.
- Dalies ar citiem, ja zini labās prakses piemērus.
- Nepieciešamos mērījumus, analīzes un ziņojumus veic un aizpildi patiesi un precīzi.
- Neiznieko resursus (ūdeni, elektroenerģiju, degvielu, papīru, printera tinti) un izmanto tos efektīvi.
- Ar ķīmiskām vielām un jebkādiem atkritumiem rīkojies uzmanīgi un atbilstoši noteikumiem.
- Ziņo par jebkādām norisēm, kas var radīt vides apdraudējuma risku.
- Pārliecinies, ka resurss, kuru piegādājam, atbilst nepieciešamajiem kvalitātes un drošības standartiem.

04

**Aizsargā uzņēmuma
resursus un
informāciju**

Materiālie un nemateriālie resursi

04

Ikdienas darbā mēs esam atbildīgi par uzņēmuma resursiem, tādiem kā - uzņēmuma finanšu līdzekļi, darba laika izlietojums un darba rezultāts, IT iekārtas un to programmatūra, mobilās ierīces, automašīnas, fotokopēšanas ierīces, intelektuālais īpašums, kā arī informācija. Mums ir pienākums rīkoties ar tiem atbildīgi un aizsargāt no kaitējuma, zādzībām un ļaunprātīgas izmantošanas.

KONFIDENCIALITĀTE

Visiem darbiniekiem ir pienākums veikt nepieciešamos pasākumus, lai aizsargātu mūsu un mūsu sadarbības partneru konfidenciālo informāciju. Ar konfidenciālu informāciju rīkojamies atbildīgi un izpaužam to tikai tiem, kuriem ir tiesības tai piekļūt darba pienākumu izpildei. Lai aizsargātu datus no apdraudējuma un neatļautas un nelikumīgas izmantošanas, ievērojam iekšējās politikas un noteikumus.

PRIVĀTUMS

Latvijas Gāzei ir tiesības piekļūt un izmantot informāciju, kuru darba vajadzībām saņēmuši vai radījuši uzņēmuma darbinieki. Uzņēmums respektē darbinieku, klientu, sadarbības partneru un to pārstāvju privātumu, personas datus apstrādājot atbilstoši normatīvajos aktos un uzņēmuma iekšējās politikās un noteikumos paredzētajam. Tehnoloģijas izmantojam ētiski un atbildīgi.

LĒMUMU PIENĒMŠANA UN DOKUMENTĒŠANA

Lēmumi tiek pieņemti uzņēmuma interesēs un ir balstīti uz Lēmumi tiek

pieņemti uzņēmuma interesēs un balstīti uz piemērotu riska novērtējumu. Organizācijā ir ieviestas juridiskās un finanšu saskaņošanas procedūras un mēs tās ievērojam. Šīs procedūras ietver risku mazināšanas pasākumus, piemēram, pilnvaroto personu reģistrs, finanšu līdzekļu izmantošanas limiti un darbinieku pienākumu sadale.

INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANA UN IEKŠĒJĀ INFORMĀCIJA

Informāciju, kas nav publiski pieejama un kurai Latvijas Gāze piešķirusi komercnoslēpuma statusu, mēs neizpaužam ārpus uzņēmuma ietvariem, tostarp, ģimenes locekļiem vai draugiem, izņemot tikai tās situācijas, kad tas nepieciešams uzņēmuma vajadzībām.

Uzņēmuma vārdā publiskus paziņojumus drīkst sniegt tikai noteikti uzņēmuma darbinieki. Mēs ievērojam normatīvos aktus un noteikumus, kuri nosaka tirgus ļaunprātīgas izmantošanas un komercnoslēpuma izpaušanas aizliegumus.

Kā rīkoties?

RESURSI

- Neizmanto uzņēmuma resursus vai informāciju, piemēram, personīga labuma gūšanai vai jebkuras citas personas interesēs, kā arī pretlikumīgai vai neētiskai rīcībai.
- Vadies pēc saprātīgiem apsvērumiem. Piemēram, atsevišķs telefona zvans vai e-pasts no Tavas darbavietas ir pieļaujams. Pārmērīgi personīga rakstura zvani vai e-pasta saziņa ir ļaunprātīga resursu izmantošana.
- Uzņēmuma iekšējā politika var pieļaut noteiktu resursu, piemēram, uzņēmuma automašīnas vai mobilās iekārtas izmantošanu personīgajām vajadzībām. Vienmēr pārbaudi attiecīgo iekšējo kārtību, lai pārlicinātos, ka Tu izmanto uzņēmuma resursus tiem paredzētajā veidā.

INFORMĀCIJA

- Sargā uzņēmuma intelektuālo īpašumu, rūpējoties par atbilstošu tā tiesisko aizsardzību un konfidencialitāti, kā arī ievēro trešo personu intelektuālā īpašuma tiesības.
- Seko iekšējiem noteikumiem informācijas drošības jomā, lai saglabātu datu konfidencialitāti un aizsargātu tos no kiberapdraudējumiem. Strādājot ar personu datiem, vienmēr

atceries pārbaudīt to izmantošanas likumīgo mērķi, izmanto tos tikai attiecīgajam mērķim, glabā droši un dzēs, tiklīdz dati nav nepieciešami.

- Neizpaud sava iepriekšējā darba devēja konfidenciālo informāciju un neprasi to darīt pārējiem. Pārtraucot darbu Latvijas Gāzē, neizpaud citiem uzņēmuma konfidenciālo informāciju.
- Neapspried konfidenciālus jautājumus publiskās vietās vai sociālajos tīklos, vai ar ģimenes locekļiem vai draugiem.
- Pāradresē visus publisko mēdiju lūgumus sniegt jebkādas komentārus par uzņēmumu atbildīgajam par mārketingu vai investoru attiecībām.
- Esi piesardzīgs, ja kāds no Tevis lūdz informāciju par uzņēmumu, piemēram, sakot, ka tā nepieciešama "Pazīsti savu klientu" (KYC) procedūru izpildei. Pārlicinies, ka informācijas pieprasītājam ir likumīgs pamats šādas informācijas pieprasīšanai, neizsniedz konfidenciālu informāciju bez atbilstošas vienošanās par konfidencialitātes nodrošināšanu un sargā personu datus.
- Esi lietas kursā par iekšējiem noteikumiem un procedūrām attiecībā uz uzņēmuma informāciju. Ja rodas jautājumi, sazinies ar darbinieku, kurš strādā ar atbilstības jautājumiem.

04

05

**Novērs interešu konflikta
rašanos**

No mums tiek sagaidīts, ka rīkojamies Latvijas Gāzes labākajās interesēs

05

Cita starpā tas nozīmē arī, ka ir jānovērš interešu konflikti un iespējas tādiem rasties. Interešu konflikts rodas tad, ja personīgās intereses ir pretrunā uzņēmuma interesēm. Interešu konflikta gadījumā personai ir pienākums atturēties no līdzdalības konkrētā jautājuma izlemšanā.

PERSONĪGĀS INTERESES

Interešu konfliktu var radīt tādas personīgās intereses, kā, piemēram, līdzdalība uzņēmumos, kuri ir Latvijas Gāzes piegādātāji, klienti vai konkurenti.

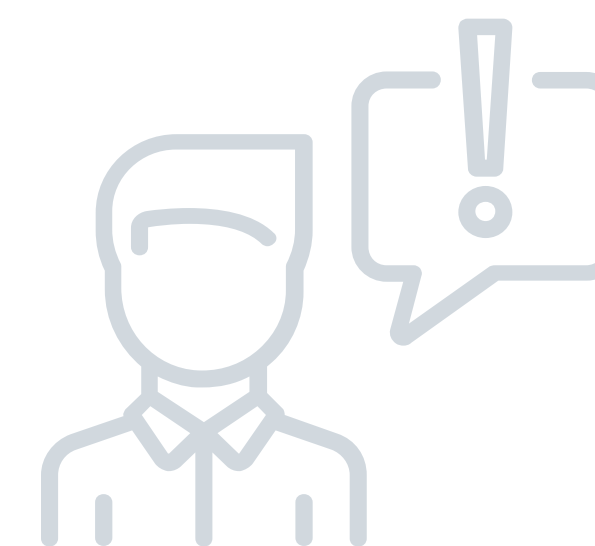
Nav pieļaujams strādāt uzņēmuma, kurš konkurē ar Latvijas Gāzi, labā, vai veikt tā uzdevumā jebkādas profesionālas aktivitātes. Nav atļauts iesaistīties jebkādās profesionālās aktivitātēs, kuras var radīt negatīvu ietekmi uz darba izpildījumu Latvijas Gāzē, aizņemot pārāk daudz laika vai esot pretrunā pienākumiem Latvijas Gāzē.

PERSONĪGĀS ATTIECĪBAS

Ikvienam no mums var būt radnieki vai draugi, kuri strādā pie vai kuriem ir finansiāla rakstura intereses saistībā ar Latvijas Gāzes klientiem, piegādātājiem vai sadarbības partneriem. Šāda veida saikne rada interešu konflikta rašanās iespējamību - citiem var šķist, ka Tev ir īpaša attieksme pret šo partneri, vai ka tas var ietekmēt Tavu rīcību Latvijas Gāzē. Šāda situācija pati par sevi nav interešu konflikts. Taču tas var rasties, ja Tev ir tiesības pieņemt lēmumu vai ietekmēt attiecības ar šo uzņēmuma partneri.

INFORMĒ UN APSPIED

Mums ir pienākums informēt savu vadītāju par jebkādu interešu konfliktu un, ja nepieciešams, saņemt atļauju. Ir izvērtējama katra individuālā situācija, vajadzības gadījumā par to pieņemot dokumentētu lēmumu.

Kā rīkoties?

- Nesaņem nepamatotu personīgu labumu no iespējām, kuras Tev rodas, izmantojot savu amatu uzņēmumā vai lietojot informāciju vai resursus, kuriem Tev ir piekļuve saistībā ar darba pienākumu izpildi.
- Atturies no tādu lēmumu pieņemšanas, kuri rada reālu vai iespējamu interešu konfliktu.
- Pārlicinies, ka visi Tavi darbā pieņemtie lēmumi ir objektīvi un tie tiek pieņemti, ievērojot uzņēmuma intereses.
- Izstāsti savam vadītājam, ja apsver iespēju uzņemties papildu darbu vai amatu ārpus uzņēmuma, lai apspriestu interešu konflikta iespējamību. Saņem rakstveida atļauju, ja tāda noteikta kā nepieciešama.
- Dokumentē un informē savu vadītāju par visiem iespējamajiem un esošajiem interešu konfliktiem, neatkarīgi no tā, vai Tu domā, ka tie ietekmē Tavus lēmumus.

Vai tas ir interešu konflikts?

Pajautā sev:

Vai manas personīgās intereses vai attiecības varētu ietekmēt lēmumu, kuru es gatavojos pieņemt, vai arī tās varētu pilnībā nesakrist ar Latvijas Gāzes interesēm:

- Ja atbilde ir «Jā», apspried to ar savu vadītāju
- Ja neesi pārliecināts, apspried to ar savu vadītāju
- Ja atbilde ir «Nē», bet kādam citam varētu šķist, ka tas ir interešu konflikts, apspried to ar savu vadītāju
- Ja atbilde ir «Nē», iespējams, ka interešu konflikta nav.

06

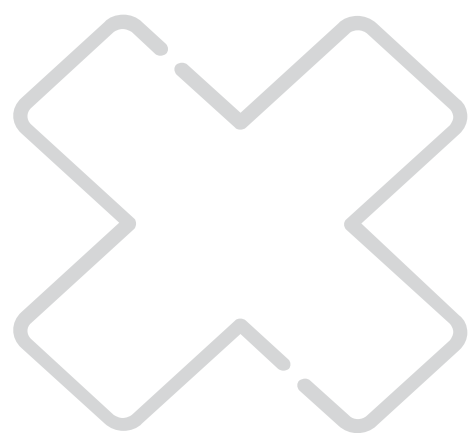
**«Nulles» tolerance
pret korupciju un
kukuļošanu**

Mūsu nostāja ir nešaubīga: Mēs esam pret korupciju un kukuļošanu jebkādā tās formā.

06

Mēs nekad nepiedāvājam, nedodam kukuļus un neakceptējam kukuļošanu ne attiecībā uz valsts pārvaldes darbiniekiem, ne privātpersonām, un mēs nekad nepieprasām un nepieņemam tos.

Attiecīgi mēs nedrīkstam ne dot, ne kādam piedāvāt jebko, kam ir būtiska materiāla vērtība, **lai ietekmētu lēmumu piešķirt uzņēmumam komerciālu iespēju, turpināt sadarbību vai gūt negodīgu priekšrocību**. Iepriekšminētais nav atļauts ne tieši, ne netieši, proti, izmantojot trešās personas iesaisti. Tāpat mēs nedrīkstam ne tieši, ne netieši pieprasīt vai pieņemt jebko, kam ir būtiska materiāla vērtība un kas varētu ietekmēt vai radīt iespēju ietekmēt mūsu spēju būt objektīviem, pieņemot biznesa lēmumus. Tas ietver, cita starpā, maksājumus, aizdevumus, atlaides, ziedojumus politikai vai labdarībai, dāvanas, ceļojumus, biznesa iespējas, pakalpojumus vai citus vērtīgus labumus, ja tas tiek darīts ar iepriekšminēto mērķi.

Dāvanām un viesmīlībai - gan saņemtajām, gan sniegtajām, ir jāatbilst likumīgai parastas komercdarbības praksei, un tām vienmēr jābūt saprātīgām - gan attiecībā uz to veidu, gan apmēru.

Ir jānoraida visi neadekvātie maksājumu, labumu, dāvanu vai viesmīlības pieprasījumi vai piedāvājumi, un par tiem nekavējoties jāziņo darbiniekam, kurš strādā ar atbilstības jautājumiem.

Kā rīkoties?

VALSTS PĀRVALDE

- Attiecībās ar valsts pārvaldes darbiniekiem nepasniedz, nepiedāvā un neakceptē neko, kam ir vērtība, pirms tam nekonsultējoties ar uzņēmuma Juridisko departamentu.
- Ievēro, ka termins "valsts pārvaldes darbinieks" pretkorupcijas kontekstā saprotams visplašākajā nozīmē. Tas var būt attiecināms gan uz ierēdņiem, gan personām, kuras nodarbinātas uz darba līguma pamata, gan jebkuru pārstāvi vai amata pretendentu jebkurā valsts pārvaldes iestādē, aģentūrā, valstij piederošā vai valsts kontrolē esošā uzņēmumā, pašvaldībā, politiskajā partijā vai starptautiskā organizācijā.

TREŠĀS PERSONAS

- Atceries, ka gan Tu, gan Latvijas Gāze var kļūt par atbildīgo saistībā ar trešās personas, piemēram, aģenta, konsultanta, padomdevēja, kopuzņēmuma partnera, vietējā pārstāvja, izplatītāja vai piegādātāja, neatbilstošu rīcību, ja šī persona rīkojas Latvijas Gāzes vārdā.
- Slēdzot jaunu vai pārslēdzot līgumu ar jebkuru trešo personu, veic piemērotu risku novērtējumu un izpēti, kā arī pārliecinies, ka līgumā tiek iekļauti uz risku novērtējumu balstīti noteikumi.
- Sagatavojot jebkādu pilnvaru, rakstisku vai mutisku, pārliecinies, ka pilnvarojums nepārsniedz nepieciešamo un ka pilnvarnieka reputācija nerada nekādas šaubas par dotā uzdevuma izpildi tikai ar likumīgiem līdzekļiem. Ja iespējams, lūdz pilnvarniekam iepazīties ar šī Kodeksa noteikumiem.
- Trešajām personām maksātajām komisijas maksām vai cita veida atlīdzībai ir

- Neizdari t.s. veicināšanas maksājumus - maksājumus valsts pārvaldes darbiniekiem, lai paātrinātu noteiktu darbību izpildi, piemēram, iesnieguma apstrādi vai atļaujas saņemšanu.

BIZNESA PARTNERI

- Atceries, ka arī kukuļu vai citu maksājumu došana privātiem biznesa partneriem vai citām personām, vai tādu saņemšana, lai ietekmētu biznesa lēmumus vai nodrošinātu īpašu attieksmi, ir likumpārkāpums

jābūt saprātīgai un pamatotai, balstoties uz saņemto pakalpojumu saturu un saskaņā ar līgumā starp Latvijas Gāzi un trešo personu noteikto.

DĀVANAS, VIESMĪLĪBA, CEĻOJUMI UN IZKLAIDE

- Nepiedāvā, nedod un neakceptē pārmērīgas dāvanas, viesmīlību, maltītes, ceļojumus vai izklaidi, vai ja tās tiek izmantotas, lai ietekmētu neracionālus biznesa lēmumus vai nodrošinātu īpašu attieksmi, vai varētu pamatoti radīt tādu iespaidu. Tādas dāvanas, kā, piemēram, pildspalva ar logo vai T-krekls, vai dāvanu grozs svētkos nav pārmērīgas un ir akceptējamas. Tipiskas biznesa pusdienas vai ielūgumi uz sporta un kultūras pasākumiem vispārīgi nav uzskatāmi par pārmērīgiem vai nepieņemamiem.
- Dāvanas vai atlaides, kas tiek piedāvātas lielai darbinieku daļai saskaņā ar vienošanos starp uzņēmumu un citu personu, ir akceptējamas.

06

07

Uzņēmums un sabiedrība

Mūsu mērķis ir būt uzticamam sadarbības partnerim.

Mēs tiecamies izprast sabiedrības vajadzības un rast dialogu ar visām ieinteresētajām personām, tostarp, apspriežot uzņēmuma mērķus, darbības principus un izaicinājumus.

Mēs apzināmies uzņēmuma nozīmīgo sabiedrisko lomu. Mūsu stratēģiskais mērķis ir dot pienesumu ekonomikas, vides un sociālajai attīstībai, vienlaikus mazinot jebkādu iespējamo darbības radīto negatīvo ietekmi.

Iesaistoties virknē projektu un iniciatīvu, mēs sniedzam atbalstu dažādām sabiedrības grupām, un par šīm aktivitātēm aktīvi sniedzam pārskatāmu publisku informāciju.

07

Kā rīkoties?

- Neveic ziedojumus politiskām partijām vai cita veida atbalstu politiķiem, partijām vai politiskas ievirzes grupām Latvijas Gāzes vārdā.
- Saglabā savas politiskās aktivitātes skaidri nošķirtas no darba.
- Esi atvērts konstruktīvam dialogam ar ieinteresētajām personām, ievērojot iekšējos noteikumus par informācijas atklāšanu.
- Ieklausies un nenoraidi viedokļu dažādību, izsaki viedokli konstruktīvi.

08

Iepazīsti savus
sadarbības partnerus

Iepazīstot klientus, piegādātājus un citus sadarbības partnerus, kā arī attīstot šīs attiecības, mēs varam uzlabot sava darba rezultātus, piegāžu drošību un biznesa noturīgumu.

Tajā pašā laikā mēs tādejādi arī mazinām risku tikt iesaistītiem prettiesiskās darbībās, kā arī ciest finanšu un reputācijas zaudējumus šādu attiecību dēļ. Tāpēc mēs izvēlamies sadarbības partnerus, vadoties pēc objektīviem kritērijiem, piemēram, izvērtējot to veiktās uzņēmējdarbības atbilstību tiesību aktos noteiktajām prasībām.

Līdzīgi kā jebkuram starptautiskam uzņēmumam mums ir pienākums ievērot visus nacionālos un starptautiskos tirdzniecībai piemērojamus noteikumus. Tirdzniecības atbilstība cita starpā ietver noteikumus, kas regulē importu, pārrobežu un vietējo pārdošanu, kā arī starptautiskās un nacionālās sankcijas.

Mēs nepārkāpjam prasības, kas izvirzītas attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, pretterorisma un finanšu noziegumu, sankciju pārkāpumu aizliegumu.

08

Kā rīkoties?

IEPAZĪSTI SAVUS SADARBĪBAS PARTNERUS (KYC)

- Iepazīsti savus klientus, piegādātājus un citus sadarbības partnerus.
- Iegūsti un uzglabā būtisku un aktuālu informāciju par tiem.
- Neveido darījuma attiecības, ja rodas šaubas par sadarbības partnera rīcības ētiskumu.
- Izvirzi mērķi attīstīt pastāvīgu sadarbību, seko šī sadarbības partnera aktivitātēm un rīkojies, ja tajās konstatē risku, kas varētu ietekmēt Latvijas Gāzi.

PIEGĀDĀTĀJI

- Izvēlies piegādātājus, balstoties uz detalizētu risku novērtējumu.
- Glabā konfidenciālu informāciju un ziņas par produktu atdevi vai cenām izpaud tikai un vienīgi tad, kad to ir nepieciešams darīt, saskaņojot ar savu tiešo vadītāju.

DARĪJUMI

- Par visiem darījumiem kārto pilnīgu un precīzu nepieciešamo dokumentāciju.
- Veicot maksājumus sadarbības partneriem, piemēram, piegādātājiem un aģentiem, ievēro piesardzību. Pārliedzinies, ka maksājumu saņem tieši tā persona vai uzņēmums, kurš piegādā attiecīgo preci vai nodrošina pakalpojumu. Tāpat pārliedzinies, ka maksājums tiek veikts uz to valsti, kurā atrodas sadarbības partnera komercdarbības vieta vai kurā tas Latvijas Gāzei pārdod preces vai pakalpojumus. Sazinies ar Juridisko departamentu, ja rodas šaubas.
- Neignorē brīdinājuma signālus, piemēram, sarežģītu vai netipisku maksājumu struktūru, kombinētus maksājumus no dažādām personām, pieprasījumus veikt maksājumus uz citas personas kontu vai, attiecībā uz klientiem, lielu pasūtījumu apjoma pieaugumu, ja tas neatbilst normālai komercpraksei vai tam nav skaidra biznesa mērķa izskaidrojuma.
- Ievēro uzņēmuma sankciju risku novērtējumu un sankciju kontroles kārtību.

09

**Konkurences noteikumu
ievērošana**

Konkurences noteikumi ir vērsti uz to, lai aizsargātu un veicinātu efektīvu un godīgu konkurenci. Tie prasa, lai katrs uzņēmums attiecīgajā tirgū rīkotos neatkarīgi, neiesaistoties darbībās, kas var kavēt konkurenci.

Konkurences noteikumi aizliedz vienošanās un rīcību, kuru mērķis vai sekas ir ierobežot vai kropļot konkurenci. Tāpat tie nosaka, kā jārīkojas uzņēmumam, kurš tirgū atrodas dominējošā stāvoklī. Attiecīgi mūsu darbībā vienmēr jāvadās pēc piemērojamām konkurences tiesību normām.

Praktiski, tas cita starpā nozīmē, ka:

- Ir aizliegts vienoties ar citiem uzņēmumiem, piemēram, par cenu noteikšanu, tirgu sadali, ņemot vērā ģeogrāfisko aspektu, pircējus, piegādātājus vai citus nosacījumus, realizācijas apjomu, tehniskās attīstības vai investīciju ierobežošanu vai kontroli, piedalīšanos vai nepiedalīšanos iepirkumos, atšķirīgiem noteikumiem identiskās situācijās u.c.
- Ir aizliegts apspriest vai sniegt konkurentiem sensitīvu komerciālu informāciju, pat ja tas tikai teorētiski var radīt konkurenci ierobežojošas sekas.
- Rūpīgi izvērtē katra kontakta ar konkurentiem - gan individuāla, gan ja tāds notiek, piemēram, profesionālā forumā vai uzņēmumu asociācijā, saturu.
- Pārliecinies, ka katrs līgums ar konkurentiem, klientiem, izplatītājiem, piegādātājiem vai jebkuru citu biznesa partneri atbilst konkurences tiesībās noteiktajam.
- Pārliecinies, ka uzņēmums ļaunprātīgi neizmanto dominējošo stāvokli tajos tirgos, kuros tam šāds stāvoklis ir.

Kā rīkoties?

ATTIECĪBAS AR KONKURENTIEM

- Izvairies no tādas saziņas ar konkurentiem, kura nav uzņēmumam būtiski nepieciešama. Jebkurai saziņai ar konkurentu ir jābūt skaidram un likumīgam mērķim.
- Neapspried ar konkurentu un nesniedz tam jebkādu sensitīvu komerciālu informāciju. Sensitīvas informācijas piemēri - cenas un to veidošana, iegādes izmaksas, piegāžu apjomi, atlaides, operatīvās darbības izmaksas, tirgus izvēle. Šis noteikums ir attiecināms uz saziņu ar jebkuru no Latvijas Gāzes konkurentiem jebkurā norises formā, tostarp, neformālos (sociālos) pasākumos un neplānotās saziņas reizēs.
- Atsakies sniegt atbildi vai komentāru, ja konkurents uzsāk sarunu par

jebkuru no iepriekšminētajām tēmām.

INFORMĀCIJAS APMAIŅA

- Nedalies ar komerciālu informāciju ar konkurentiem arī statistikas nolūkā, pirms tam nekonsultējoties ar uzņēmuma juristu. Nedari to ne tieši, ne netieši - ar trešās personas, piemēram, uzņēmumu asociācijas, starpniecību.
- Vienmēr paturi prātā konfidencialitātes prasības un nedalies ar biznesa partneriem ar jebkādu citu informāciju, kas nav nepieciešama plānotajam darījumam. Šo noteikumu ir būtiski atcerēties, piemēram, ja Tu strādā ar pircēju vai piegādātāju, kurš ir esošs vai pat tikai nākotnē potenciāls konkurents citā (jaunā) uzņēmuma biznesa virzienā.

DALĪBA UZŅĒMUMU ASOCIĀCIJĀS

- Nepiedalies sanāksmēs, kurām nav izziņotas dienaskārtības. Pirms tikšanās izskati dienaskārtību, lai pārliecinātos, ka šos jautājumus drīkst apspriest. Gadījumā, ja rodas šaubas, konsultējies ar uzņēmuma juristu.
- Neizpauž sensitīvu informāciju uzņēmumu asociāciju sanāksmēs. Nekavējoties izsaki iebildumu, ja kāds cits sanāksmes dalībnieks pauž šādu informāciju (par savu uzņēmumu) vai kā citādi ar savu rīcību pārkāpj konkurences noteikumus. Ja tam nav panākumu, sanāksmi uzreiz pamet. Tiklīdz iespējams, lūdz, lai Tavs iebildums un / vai iziešana no sanāksmes tiktu protokolēta sanāksmes protokolā.
- Pārliecinies, ka sanāksmes protokols atbilstoši atspoguļo sanāksmē notikušās diskusijas. Ja nepieciešams, pieprasi protokola labojumus vai grozījumus.
- Atceries, ka konkurences tiesības ir attiecināmas arī uz visu galvenajai sanāksmei blakus notikušo saziņu, kā arī uz neformāliem kontaktiem.

ATTIECĪBAS AR IZPLATĪTĀJIEM, KLIENTIEM UN PIEGĀDĀTĀJIEM

- Neierobežo mūsu klientu tiesības noteikt tālākpārdošanas cenas.
- Konsultējies ar uzņēmuma juristu pirms tiek slēgta jebkāda ierobežojošus noteikumus iekļaujoša vienošanās (piemēram, ekskluzivitātes vai nekonkurēšanas) ar piegādātājiem vai klientiem.
- Sazinies ar uzņēmuma juristu, ja Tu domā, ka uzņēmumam varētu būt dominējošs stāvoklis ar kādu produktu konkrētā ģeogrāfiskajā tirgū, lai nodrošinātu, ka dominējošais stāvoklis netiek ļaunprātīgi izmantots.

PĀRKĀPUMU IZMEKLĒŠANA

- Gadījumā, ja uzņēmumā ieradusies jebkura no konkurences uzraugiem (Konkurences padome vai Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija) pārstāvji iepriekš neplānotā izmeklēšanas vizītē (t.s. "rītausmas reids"), nekavējoties sazinies ar uzņēmuma juristu un seko saņemtajām instrukcijām.

09

10

Atbilstība attiecas uz visiem

Mēs visi esam atbildīgi par to, lai uzņēmums ievērotu normatīvos aktus, kā arī Latvijas Gāzes ētikas standartus. Gadījumā, ja rodas pamatotas šaubas par rīcības likumību, mums ir pienākums paust savas bažas, kā arī uzklausīt citus.

Šis Ētikas kodekss nosaka pamatu dažādām uzņēmuma politikām un procedūrām (iekšējiem noteikumiem), kuros konkrētie jautājumi tiek aplūkoti detalizētāk. Mēs pastāvīgi informējam darbiniekus un citus uzņēmuma pārstāvjus par to, kādēļ ir būtiski ievērot atbilstību.

Darbiniekiem ir pienākums nekavējoties informēt par jebkuru normatīvā akta, šī Ētikas kodeksa vai citas iekšējās politikas vai noteikumu pārkāpumu savu vadītāju vai Juridiskā departamenta vadītāju.

Ja darbiniekam ir bažas par savu aizsargātību, ir iespējams izmantot uzņēmuma trauksmes celšanas kanālu: trauksmes.zinojums@lg.lv. Trauksmes celšanas procedūras aprakstu atradīsi uzņēmuma dokumentu krātovēs.

Attiecīgā rīcība ļauj risināt jautājumu un savlaicīgi izdarīt nepieciešamos labojumus, novēršot arī to atkārtotāšanās iespēju.

Sniegtā informācija tiek rūpīgi izskatīta, pienācīgi glabājot personas datus, kā arī iespēju robežās saglabājot informācijas satura konfidencialitāti.

© Latvijas Gāze

